

Folketingets Retsudvalg

Dato:

Folketinget har i skrivelse af 9. februar 2007 (ad L 133 – bilag 5) udbedt sig min besvarelse af følgende spørgsmål nr. 4:

Spørgsmål nr. 4:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 8/2-07 fra Børns Vilkår, Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker, Landsforeningen Børn & Samvær og Red barnet vedrørende L 133, jf. L 133 – bilag 5.”

Svar:

Børns Vilkår, Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker, Landsforeningen Børn & Samvær og Red barnet ønsker at gøre opmærksom på, at den oprindelige intention med revision af lov om forældremyndighed og samvær er at styrke børneperspektivet. Organisationerne fremhæver en række forhold, som der efter organisationernes opfattelse ikke er taget hensyn til i lovforslaget, såsom at barnet skal være centrum for loven, at tvivlen skal komme barnet til gode, at tillid ikke kan tvinges, og at der ikke bør tages afsæt i ligestillingsbegreber.

Da udvalget om forældremyndighed og samvær blev nedsat i marts 2005 var der blandt de politiske partier enighed om, at det var en god ide at kigge nærmere på de gældende regler om forældremyndighed og samvær, og alle partierne i Folketinget var med til at bidrage til udformningen af udvalgets kommissorium.

Udvalget afgav sin betænkning i maj 2006, og der var bred enighed om at anbefale en styrkelse af barnets perspektiv, særligt med fokus på inddragelsen af barnet og på at sikre, at alle afgørelser skal træffes efter, hvad der er bedst for barnet. Samtidig anbefalede et flertal af medlemmerne i udvalget, at det skulle være muligt i særlige tilfælde at dømme forældre til fælles forældremyndighed, ligesom en nødvendig følge heraf vil være, at domstolene også skulle kunne bestemme, hvor barnet skal bo. Endelig fremsatte udvalget forslag til ændringer af gældende lov og praksis inden for samværsområdet og i forbindelse med sager om tvangsfuldbyrdelse.

Forslaget til forældreansvarsloven (L 133) og forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser som følge af forældreansvarsloven (L 134) bygger på de anbefalinger og lovudkast, som udvalget fremkom med. På en række områder er der dog under de politiske forhandlinger om lovforslaget opnået enighed om at gå videre end det, som udvalget har anbefalet.

Jeg mener imidlertid ikke, at der er grund til at frygte, at barnet ikke længere er i centrum for afgørelser om forældremyndighed og samvær. Jeg er derimod af den opfattelse, at lovforslagene indebærer en væsentlig styrkelse af barnets perspektiv.

Det er således fortsat forældreansvarslovens grundlæggende og vigtigste princip, at alle afgørelser skal træffes efter, hvad der er bedst for barnet. Dette fremgår direkte af § 4 i

lovforslagets indledende bestemmelser, som er udformet i overensstemmelse med artikel 3 i FN's børnekonvention. Ved denne vurdering skal der tages hensyn til, at et barn har brug for to forældre. Jeg kan oplyse, at dette også er i overensstemmelse med børnekonventionen, der i artikel 18 pålægger staterne at sikre anerkendelse af princippet om, at begge forældre har fælles ansvar for barnets opdragelse og udvikling. Afgørelsen om, hvad der er bedst for barnet skal altid træffes efter en individuel vurdering af det enkelte barns forhold, sammen med den viden og det erfaringsgrundlag der findes i form af f.eks. børnesagkyndig sagkundskab.

Barnets ret til omsorg fra begge forældre og forældrenes fælles ansvar kommer også til udtryk ved forslaget om, at retten kan dømme forældrene til fælles forældremyndighed.

Jeg kan i den forbindelse nævne, at det med lovforslagets § 17 bliver muligt for retten at træffe afgørelse om hos hvem af forældrene, barnet skal bo. Da spørgsmålet om barnets bopæl ofte er stridens egentlige kerne, må det formodes, at mange flere forældre kan fortsætte med at praktisere den fælles forældremyndighed, når spørgsmålet om barnets bopæl er afgjort. I mange tilfælde vil en forældremyndighedssag kunne afløses af en sag om barnets bopæl.

De foreslåede ændringer i reglerne om fælles forældremyndighed skal desuden ses i sammenhæng med strukturreformen på det familieretlige område, der betyder, at alle sager om separation, skilsmisse og forældremyndighed fra 1. januar i år altid starter i statsforvaltningerne. Et vigtigt led i strukturreformen er, at forældrene kan få hjælp til at løse op for deres uenigheder via rådgivning, børnesagkyndig bistand og konfliktmægling. Det vil styrke muligheden for at nå en forligsmæssig løsning om forældremyndigheds- og bopælsspørgsmålet, at forældrene er klar over, at den fælles forældremyndighed som udgangspunkt fortsætter, selv om sagen ender i retten.

Det er min opfattelse, at det altid vil være det bedste for barnet, at forældrene motiveres til at finde en løsning i statsforvaltningen i stedet for, – som retstilstanden er i dag – at uenighed om forældremyndigheden altid vil føre til, at retten skal tage stilling til, hvem af de to – ofte lige egnede forældre – der fremover skal have forældremyndigheden alene.

Det kan ikke undgås, at der vil være tilfælde, hvor det ikke er til barnets bedste, at der fortsat er fælles forældremyndighed. Det kan f.eks. være i situationer, hvor forældrene har meget store samarbejdsproblemer, som risikerer at gå ud over barnet, ved vold eller lignende grænseoverskridende handlinger, eller hvor en forælder er uegnet til at varetage forældremyndigheden pga. misbrug, alvorlig psykisk lidelse eller lignende. I disse tilfælde skal retten selvfølgelig kunne ophæve den fælles forældremyndighed. Det er der taget højde for i lovforslaget. Der henvises til § 11 og bemærkningerne hertil.

Det er min opfattelse, at vi med de fremsatte lovforslag skaber rammerne for et ligeværdigt samarbejde mellem forældrene, hvor begge forældre deltager aktivt i barnets liv og i beslutninger om barnet også selv om forældrene ikke længere bor sammen. Samtidig sikrer portalbestemmelsen i lovforslagets § 4, at afgørelser om forældremyndighed og samvær *altid* træffes med udgangspunkt i, hvad der er bedst for det enkelte barn.

På den baggrund er jeg ikke enig i organisationernes opfattelse af, at forældrenes rettigheder går forud for barnets, og at lovforslaget tager afsæt i voksenbegreber.

Jeg vil desuden gerne pege på, at lovforslagets regler om inddragelse af barnet sikrer, at barnets mening og synspunkter i højere grad kommer frem, ligesom det fremgår, at der i takt med barnets alder og udvikling skal lægges afgørende vægt på barnets egen mening.

Forslaget sikrer netop, at barnet i højere grad synliggøres, bl.a. ved en tidlig inddragelse af børnesagkyndige. Herved tages der også hensyn til børn, der er særligt udsatte.

Carina Christensen

/Charlotte Meibom